

ERDÉSZETI LAPOK

LXXVIII.
ÉVF.AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
K Ö Z L Ö N Y E8.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben Wagner Károly és Divald Adolf

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

(Távbeszélő: 123-722.)

Krónika.

Bizonytalanság.

Az a jelenség, amelyik tán a légsúlyosabban hat ki a gazdasági életre.

Hiszen annak teendői úgyszólván kivétel nélkül hosszabb idő alatt bonyolódnak le.

Ha a gazdasági élet pang, ki tudjuk számítani azt, mivel lehet és mivel érdemes foglalkozni, mennyit szabad az egyes munkákra költeni, mit kell piacra dobnunk és mit kell visszatartanunk.

Ha ellenben az ár, a termelési költségek, az elhelyezési lehetőség mind a legteljesebb mértékben bizonytalanok, megszűnik a vállalkozási kedv, megbénul a forgalom, s a bekövetkező kapkodásnak rendszerint súlyosan kellemetlen következményei vannak termelőre és fogyasztóra egyaránt.

A magyar tűzifatermelés és -értékesítés dolgában ma tökéletesen ez a helyzet.

Kétségtelen, hogy a Felvidék és a Kárpátalja visszajutása az ellátás tekintetében változást jelentett.

Komoly érvekkel bizonyítottuk, hogy amíg az első a faellátás tekintetében egyáltalán semmi megkönnyebbülést, sőt talán valamivel több gondot okozott, a második sem eredményezett olyan túlzottan bőséges ellátást, ami mindennapi gondjainktól egyszer s mindenkorra megszabadítana.

Elismerjük, hogy az ilyen változások mindenkor rendkívüli intézkedéseket és az intézkedésben gyorsaságot követelnek.

Véleményünk szerint azonban ezeknek az intézkedéseknek csak az ország gazdasági életébe újonnan bekapcsolódott területeken kell rendkívülieknek lenniök, s éppen arra kell irányulniok, hogy azok minél előbb, tehát lehetőleg *gyorsan* kapcsolódjanak bele az anyaország gazdasági rendjébe.

Sajnos, nálunk nem ez történik. A visszacsatolás első eredményeképpen az anyaországban eddig jól bevált intézkedések megváltoztatását tervezik sok oldalról a hivatalos és nem hivatalos tényezők.

Nyugodt lelkiismerettel merjük állítani, hogy ma senki nincs tisztában azzal, mekkora és milyen idő alatt mozgósítható, milyen célokra alkalmas készletek állanak az egész ország területén rendelkezésre.

Statisztikai adatgyűjtés folyik, bejelentések történnek, arról azonban, hogy ezeket az adatokat, ezeket a bejelentéseket feldolgozták-e és mi ezeknek az eredménye, tájékoztatást még eddig senki nem kapott.

Mi úgy véljük, hogy az ilyen adatgyűjtés eredményeinek a közlését a nyilvánosság teljes joggal követelheti és pedig azonnal, mihelyest az eredmények készen vannak. Ezt az állásfoglalásunkat két érveléssel támasztjuk alá.

Első érvelésünk az, hogy a statisztikai adatok világítják meg a tényleges gazdasági helyzetet, s termelő és fogyasztó ezek alapján választhatja csak ki a helyes utat, amit követnie kell.

De másodsorban ez az adatgyűjtés közpénzen történik, hiszen annak költségeit vagy az állampénztár, vagy maguk az adatszolgáltatók fedezik.

Kétszeres joggal várhatjuk tehát el azt, hogy az eredményeket közreadják.

Közreadják különösen akkor, amikor az egész gazdasági ág létét vagy nemlétét, jövedelmezőségét vagy eredménytelen munkáját jelentő kérdések elintézéséről van szó.

A mi egyszerű gondolkozásunk, amelyik a magasabb pénzügyi politika rejtett berkeibe behatolni nem tud, azt az eljárást tartotta volna helyesnek, ha az adatok közlése után engedték volna a gazdasági életet a maga rendes útján megindulni, s amennyiben az adatok aggodalomra adtak volna okot egyik vagy másik irányban, az érdekeltségek meghallgatásával keresték volna a kivezető utat.

Ennek éppen a fordítottja történik.

Közel egy évtized óta van már a magyar tűzifának szállítási díjkedvezménye.

Bevált.

Az eredmény olyan, hogy arra mindegyik kormányzat büszke lehet.

Tíz év alatt 85%-kal sikerült csökkenteni a tűzifabehozatalt.

39.5 millió pengőről sikerült letornászni 5—7 millió között mozgó összeget.

Az elhanyagolt erdőgazdaságot, amelyiknek a megjavítása, a fenntartása s a szaporítása világszerte elismert közérdek, sikerült talpraállítani úgy, hogy az erdő szerény, de tisztességes és biztos jövedelmet nyújtott.

Megmentett a tőkéletes esőtől egy csomó bajban lévő mezőgazdaságot és talpraállított jóegynéhány keresztény magyar egzisztenciát.

Az erdő keresett befektetési és vagyontárgy lett.

A rendszeres gazdálkodásra, a tartamosság fenntartására, a nemzeti vagyon gyarapítására irányuló kormányintézkedéseket megnyugvással fogadta mindenki, mert az ezzel járó többterhet a gazdaság megbírta.

A fásításra, az erdősítésre való hajlandóság, aminek a propagálására hosszú időn át sokat áldoztunk eredmény-

telenül, fellendült és megindult erőszakos intézkedések nélkül.

Aki csak egy kissé ismeri a gazdasági életet és egy kissé a dolgok mélyére tekint, igen jól tudja, hogy a kettő: a gazdasági fellendülés és a kérdéses ág felkarolása, illetőleg megbecsülése egymásnak elválaszthatatlan függvényei.

S íme, most, amikor az annyit hangoztatott, annyit hirdetett és mindnyájunk által óhajtott közérdekű munka kezdett olyan mederben és olyan mértékben megindulni, ahogyan már régen kellett volna, úgy látjuk, hogy veszedelemben vannak azok a tényezők, amelyek az egész felbuzdulást elindították.

Jó négy éve annak, amikor hivatalos helyről jött kijelentés alapján vállaltunk bizonyos megterheléseket azért, mert biztosítást kaptunk arról, hogy ennek ellenében a fuvardíjkedvezményt minden nehézség nélkül fogják évről-évre meghosszabbítani.

Ehelyett évről-évre súlyosabb és nehezebb küzdelmeket kell vívnunk a magyar tűzifa szállítási díjkedvezményének a fenntartásáért.

Június végén kaptunk egy havi meghosszabbítást azzal, hogy hiszen egy hónap alatt a kérdés elintéződik.

Az eredmény július végén: újabb egy hónapi meghosszabbítás.

Tehát szeptember 1-től kezdődőleg újabb bizonytalanság.

Belföldi és külföldi hírlapi közlemények (lásd: *Internationaler Holzmarkt*) egymásután hozzák a közléseket tervbe vett és elkövetkezendő intézkedésekről, amelyek a tűzifa árának szabályozására vonatkoznának, s ezzel szemben a legközvetlenebb érdekeltség, a birtokos és termelő értetlenül és teljesen tájékozatlanul áll.

Feltesszük a kérdést: vajjon nem lett volna-e, vagy nem volna-e még ma is célszerűbb egy évig legalább meghosszabbítani a ma érvényben lévő intézkedéseket és csak akkor nyúlni a kérdéshez, amikor majd a kormányzat a visszakerült területek termelési és szállítási lehetőségeivel

és ezeknek a munkálatoknak a költségeivel és terheivel is tisztában lesz?

Igaz ugyan, hogy a tulajdonképpeni tüzelési időszak-tól még körülbelül 2 hónap választ el bennünket.

A beszerzés és készletgyűjtés ideje azonban itt van.

Igen jól tudjuk a múltból, hogy ha az augusztus—szeptemberi időszakban a beszerzés és raktározás elmarad, a szeptember második felében meginduló terményszállítá-sok (cukorrépa, burgonya stb.) magukat a szállítási eszkö-zöket, a mezőgazdaság betakarítási munkái pedig a vidék fuvarerejét annyira igénybe veszik, hogy az előző hónapok mulasztásait csak hosszú idő alatt lehet pótolni.

Hallunk arról is, hogy Szlovákia egyes részeiről vám-mentesen, közvetlen díjtétellel jöhet be a külföldi tűzifa.

Őszintén szólva: nem értjük az intézkedést.

Ha nálunk olyan bőven volna munkaalkalom, külö-nösen a téli időben, hogy annak egy jórészét nem tudnók munkáshiány miatt elvégezni; ha a magyar jövődre nézve közömbös volna az, hogy a fiatal és középkorú erdők ápo-lási munkáit el tudjuk-e végezni, vagy sem és ennek kö-vetkeztében tudjuk-e a termelőkéességüket 15—20%-kal fokozni; ha a kereskedelmi mérleg szempontjából közöm-bös volna az, hogy 25—30.000 waggon tűzifáért a külföld-nek fizetünk-e 7—8 milliót, vagy pedig idebenn marad ez a pénz és annak 80—95%-a munkabérek, adók, vasúti fu-vardíj és egyéb címeken a magyar közgazdaságnak jut: akkor meg tudnók érteni ezeket az intézkedéseket.

Ma teljesen értetlenül állunk velük szemben.

Ismételten ki akarjuk emelni azt, hogy a bizonyta-lanság a gazdasági életben öl.

Ma termelő, kereskedő és fogyasztó egyaránt ag-gódva és félve nyúl ehhez a kérdéshez.

Hosszabb, nagyobb tételre vonatkozó kötést senki sem mer vállalni.

A fogyasztó szalad fűhöz-fához: mit tegyek, ma sze-rezzem-e be a készletet, vagy várjak a szükségletem fede-zésével?

Azt hisszük, felesleges bizonyítani, hogy ez minden-
kire csak káros.

Elismerjük, hogy az intézkedés, mint mindig, ez eset-
ben is felelősséggel jár.

Aki azonban birtokában tartja az intézkedés jogát,
annak a felelősséget vállalnia kell.

A felelősségtől való félelem, vagy a határozatlanság
a gazdasági élet legnagyobb átka.

Mi éppen ezért intézkedést kérünk és természetesen
*az intézkedőkre vagy nem intézkedőkre kell hárítanunk az
eredményért a felelősséget.*

De az erdőgazdaság feladataival is számolunk.

El kell mennünk, ahol csak lehet, egészen a fogyasztó-
tóig, hogy az erdőgazdaság jövővelmezőségét biztosítani
tudjuk.

Fel kell dolgoznunk, amit csak lehet, legalább fél-
gyártmánnyá, hogy az elérhető nagyobb haszonból fedezni
tudjuk a többlet-kiadást.

Össze kell fogniok a gazdaságoknak, hogy a helyi piac
szabályozásával biztosítani tudják az alárendeltebb válasz-
tékok elhelyezését is.

S ezek a teendők ma igazán nem tűrnek halasztást.

Biró Zoltán.

*

Chronik. Von Z. Biró.

Die *Unsicherheit* ist die schwerste Hemmung im Wirt-
schaftsleben. Deshalb bedeutet es für die Bedarfsdeckung Ungars
eine besondere Gefahr, dass die bisher gewährte Ermässigung
der Brennholzfrachtsätze nun zum zweitenmal nur für die Dauer
von einem Monat verlängert wurde.

Verf. wünscht baldigste Klärung der Lage durch Ver-
öffentlichung der Erzeugungs-, bzw. Umsatzstatistik und durch
zweckdienliche Wirtschaftspolitik.

*

Cronique, par Z. Biró.

L'auteur considère avec la plus grande inquiétude l'incerti-
tude de la foire de bois. Cette incertitude est à ramener au défaut
des ordonnances officielles décisives (comme prorogation de la

réduction du taux de transport du bois de chauffage etc.), et réclame remède rapide.

Chronicle. By Z. Biró.

The author discusses with great anxiety the uncertainty of the Hungarian wood market, as the consequence of lack in decisive government dispositions (prolongation of the abatement of fire-wood tariff etc.) and asks for satisfactory solution.

Szeged erdészete.

Irta: **Kiss Ferenc.**

(Befejező közlemény.)

A bilisitsi állami gyümölcsfa-iskola.

Darányi Ignác, a nagy földművelésügyi miniszter, már a mult század végén felismerte az Alföld homokjában fekvő nagy értékeket, amelyeket a gyümölcsfák szaporításával lehet hasznosítani. Az 1899. évben utasítást adott egy gyümölcsfa-iskola telepítésére. Miután Új-Szegeden a Maros-tóban már igen virágzó gyümölcsfakertészet volt, azt a javaslatot tettem, hogy az állami gyümölcsfaiskolát az átokházi kapitányságban homokon telepítsék. Az erdőhivatal a bilisitsi tó mellett lévő legelőből szemelt ki 12 holdnyi alkalmas területet, amelynek egy részét erdei csemeték nevelésére használtuk fel. A telepítés 1900-ban vette kezdetét és húsz évig szolgálta a tanyai gazdák érdekeit. A szegedi homoknak és klimának megfelelő, jórészen már bevált következő gyümölcs-féleségeket tenyésztettünk: sikulai, téli piros pogácsa, vér-alma, téli arany-parmen, Moos páratlan, jonathán és törökbálint; kajszinbarackból: magyar legjobb; körtéből: arabitka, Vilmos körte, téli esperes, Amalis vajkörte és Ligel vajkörte; cseresznyéből: korai coburgi és germersdorfi; meggyből: pándi és szentesi; őszibarackból: Zezerle, korai Alexander, Olga királynő és szögi duránci; szilvából: besztercei és nagy zöld-ringlő; dióból: félpapírhéjú sebeshelyi. A nemes oltványokat önköltségen bocsátot-